

PROVINCIALE DRENTSCHE en ASSER COURANT

ZATERDAG 21 JUNI 1890

-vervolg van blad 1890o

1. Wat verstaat men onder natuurteekenen? 2. Moet het natuurteekenen op de lagere school onderwezen worden? 3. Kan het klassikaal worden geven?

1. Iedereen weet, dat men een voorwerp telkens anders ziet, wanneer men zijne standplaats ten opzichte van dat voorwerp wijzigt, m. a. w., wanneer men zich er *voor*, of *achter*, of *ter zijde van* bevindt.

Heeft men die schijnbare gedaanteverwisseling goed waargenomen, begrepen en in beeld gebracht dan heeft men het voorwerp geteekend, zooals het zich aan ons nog voordeed, men heeft naar de natuur geteekend.

2. Zeer zeker, n.l. in die scholen, waarvan *'t hoofd of een der onderwijzers ten minste gediplomeerd is*. Daar blijve het geen ideaal, maar moet het noodzakelijk als einddoel worden gesteld.

De heer Bes verklaart: "Onthoudt men daar de beginselen van het natuurteekenen, dan geeft de school te kort voor het leven, voor de practijk."

Verschil in aanleg, dat altijd blijft bestaan, en schoolverzuim niet te vergeten, zij maken eene egale vordering onmogelijk bij het teekenen zowel als bij elk ander vak, maar desondanks durf ik er op vertrouwen, dat later menig knaap en menig meisje bij 't verlaten van de school in staat zal zijn, om eenvoudige voorwerpen uit hunne omgeving, zooals deze staan, liggen of hangen, op het papier terug geven.

3. Men late de hoogste 2 klassen, zooals ik vroeger heb gezegd, draadfig. teekenen en daarnaast, niet *daarna* blokmodellen. De eerstgenoemde hange men niet aan een standaard, maar zet op een tafeltje of een vlak gelegd schoolbord. Op de voorste schooltafel, tusschen de klasse en het voorwerp, dat beschouwd moet worden, zette men een verticaal raam van strak gespannen gaas, dat even lang *kan* zijn als de schoolbank en ongeveer $\frac{1}{2}$ M. hoog.

Het te teekenen lichaam ('t is b.v. de kubus) moet voor 't midden der klasse staan, eerst met zijn voorvlak aan het gaas, later ook met dat vlak er van verwijderd.

De onderwijzer blijve achter het toestelletje, ter zijde van genoemd voorwerp en late zijne vinger over de voorvlakte van het raam glijden, tot no. 1 der leerlingen merkt, dat de vingertop een hoekpunt des voorwerps voor zijn oog bedekt. Op die plaats worde nu door den onderwijzer een teeken gezet en verder door hem aan de leerlingen gevraagd of zij allen hetzelfde hebben opgemerkt. Dit zal wel het geval zijn bij de eerste oefening, wanneer het voorwerp met zijn voorvlak aan het raam staat. Dan zullen alle leerlingen ook de overige 3 hoekpunten van dat vlak op dezelfde plaats zien. De 4 hoekpunten van het achtervlak liggen voor elk der leerlingen verschillend.

De onderwijzer ontzie echter geene moeite, maar wijze ze op de genoemde manier voor elk kind aan. Al moet hiermede in 't eerst ook de helft van den wekelijksche teekentijd vervliegen, dat wordt later dubbel vergoed. Dan toch zal hij met tevredenheid de tekeningen kunnen beschouwen, omdat ze hem blijk geven, dat de kleine teekenaars goed hebben gezien, hebben vergeleken en leeren onderscheiden, en juist hebben geoordeeld.

U mijn dank m. d. r.
Smilde, 28 Juni 1890.

UEd. Dr.
J. EIKEMA.

WATERSCHAP

de Molenwijk.

Het BESTUUR van bovengenoemd Waterschap brengt ter kennis van belanghebbenden, dat van af den 27 Juni 1890, gedurende **14 dagen**, ten huize van den Secretaris van genoemd Waterschap en ten huize van G. KUIPER te Hooghalen te inzage voorliggen:

1. de vastgestelde Legger van de Waterleidingen.
2. de vastgesteld aanvullingslegger van de Waterschapswerken.

Smilde, 20 Juni 1890.

Namens het Bestuur:
De voorzitter, M.A. HOOGERBRUGGE.
De Secretaris, P.J. KRAMER.